

Kérdések és válaszok a koronavírusról (COVID-19)

2020. március 9.

A WHO folyamatosan figyel és reagál erre a járványra. Ez a kérdés és válasz anyag frissül, ahogy minél többet tudunk a COVID-19-ről, annak terjedéséről és arról, hogy ez hogyan érinti az embereket világszerte. További információért rendszeresen ellenőrizze a WHO koronavírus oldalait:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Mi az a koronavírus?

A koronavírusok egy olyan víruscsalád, amely állatokban vagy emberekben betegségeket okozhat. Számos koronavírusról ismert, hogy emberekben légúti fertőzéseket idéz elő, a megfázástól a súlyosabb betegségekig, mint például a Közel-Kelet légzési szindróma (MERS) és a súlyos akut légzőszervi szindróma (SARS). A legutóbb felfedezett koronavírus a koronavírus betegség (COVID-19) okozza.

Mi a COVID-19?

A COVID-19 a legutóbb felfedezett koronavírus okozta fertőző betegség. Ez az új vírus és betegség ismeretlen volt, mielőtt 2019 decemberében Wuhanban (Kína) járvány tört ki.

Melyek a COVID-19 tünetei?

A COVID-19 leggyakoribb tünetei a láz, fáradtság és száraz köhögés. Néhány betegnél fájdalom és orrdugulás, orrfolyás, torokfájás vagy hasmenés fordulhat elő. Ezek a tünetek általában enyhék és fokozatosan kezdődnek. Néhány ember megfertőződik, de nem jelentkezik tünetek, és nem érzik magukat rosszul. A legtöbb ember (kb. 80%) anélkül gyógyul a betegségből, hogy különleges kezelésre lenne szükség. A COVID-19-et kapó hat ember közül körülbelül egy súlyos beteg lesz, és légzési nehézségei lesznek. Az idősebb embereknél és azoknál, akik más, alap egészségügyi problémákkal küzdenek, mint például magas vérnyomás, szívproblémák vagy cukorbetegség, nagyobb valószínűséggel alakul ki súlyos betegség. Láz, köhögő és nehéz légzésű embereknek gyorsan orvoshoz kell fordulniuk.

Hogyan terjed a COVID-19?

Az emberek a COVID-19-et másoktól kaphatják el, akiknek ilyen vírusuk van. A betegség emberről emberre terjedhet az orrból vagy a szájból származó kis cseppekkel, amelyek akkor keletkeznek, amikor a COVID-19-es személy köhög, tüsszög vagy kilélegzik. Ezek a cseppek az ember körüli tárgyakra és felületekre szállnak le. Ezután mások elkapják a COVID-19-et azáltal, hogy megérintik ezeket a

tárgyakat vagy felületeket, majd a szemüket, orrukat vagy szájukat. Az emberek akkor is elkaphatják a COVID-19-et, ha ilyen cseppeket lélegeznek be a COVID-19-es személytől, aki köhög, vagy kilélegzi a cseppeket. Ezért fontos, hogy a betegtől legalább egy méter távolságot tartsunk.

A WHO értékeli a COVID-19 elterjedésével kapcsolatos folyamatban lévő kutatásokat, és folytatja a friss eredmények megosztását.

Levegővel terjed a vírus, amely a COVID-19-et okozza?

Az eddigi tanulmányok azt mutatják, hogy a vírus, amely a COVID-19-et kiváltja, elsősorban a kilélegzett cseppekkel való érintkezéssel terjed, nem pedig a levegő útján. Lásd a „Hogyan terjed a COVID-19?” című korábbi választ.

Elkapható-e a CoVID-19 olyan személytől, akinek nincs tünete?

A betegség terjedésének fő módja a kilélegzett cseppek, amit valaki kilélegzik. Nagyon alacsony annak a kockázata, hogy a COVID-19-et elkapja a tünetekkel nem rendelkező ember. A COVID-19-ben szenvedő emberek sokasága azonban csak enyhe tüneteket tapasztal. Ez különösen igaz a betegség korai szakaszában. Ezért el lehet kapni a COVID-19-et olyan személytől, aki például enyhén köhög és nem érzi magát rosszul. A WHO folyamatosan értékeli a COVID-19 átviteli idejével kapcsolatos folyamatban lévő kutatásokat, és folytatja a friss eredmények megosztását.

Megkaphatom a COVID-19-et a betegségben szenvedő ember székletétől?

Alacsony annak a kockázata, hogy a COVID-19 elkapható a fertőzött személy székletétől. Noha a kezdeti vizsgálatok szerint a vírus bizonyos esetekben előfordulhat a székletben, ezen az úton történő terjedés nem a járvány fő jellemzője. Mivel ez kockázatot jelent, ez egy másik oka a kéz rendszeres megtisztításának a fürdőszoba használata után és étkezések előtt. A WHO folyamatosan értékeli a COVID-19 elterjedésével kapcsolatos folyamatban lévő kutatásokat, és folytatja a friss eredmények megosztását.

Mit tehetek a magam megóvása és a betegség terjedésének megakadályozása érdekében?

Védelmi intézkedések mindenkinek

Legyen tisztában a COVID-19-el kapcsolatos legfrissebb információkkal, amelyek elérhetők a WHO weboldalán, valamint a nemzeti és helyi közegészségügyi hatóságokon keresztül. Világszerte sok országban jegyezték fel COVID-19 eseteket, és ezekből többen járványok is kitörtek. Kína és más országok hatóságai sikeresen lelassították vagy megállították a járvány kitörését. A helyzet azonban kiszámíthatatlan, ezért rendszeresen ellenőrizze a legfrissebb híreket.

Néhány egyszerű óvintézkedéssel csökkentheti a fertőzés vagy a COVID-19 terjedésének esélyét:

- Rendszeresen és alaposan tisztítsa meg a kezét alkohol alapú géllal vagy mossa meg szappannal és vízzel.
Miért? Szappanos kézmosással vagy alkoholos tartalmú kézmosó használatával elpusztítja a kezén lévő vírusokat.
- Tartson legalább egy méter távolságot maga és mindenki között, aki köhög vagy tüsszent.
Miért? Amikor valaki köhög vagy tüsszent, az orrából vagy a szájából kis folyadékcsppet permetez, amely vírust tartalmazhat. Ha túl közel van, belelegezheti ezeket a cseppeket, beleértve a COVID-19 vírust is.
- Kerülje a szem, az orr és a száj érintését.
Miért? A kezek sok felületet érintenek, és fel tudják venni a vírusokat. A szennyeződést követően a kezek átvihetik a vírust a szemébe, az orrába vagy a szájba. Onnan a vírus bejuthat a testbe, és betegséget okozhat.
- Ügyeljen arra, hogy Ön és a környező emberek tiszteletben tartsák a helyes légzés-higiéniát. Ez azt jelenti, hogy a szájukat és az orrukat lehajtják a könyökükbe vagy egy zsebkezdőbe, ha köhögnek vagy tüsszentenek. Ezután azonnal távolítsák el az érintett ruhát.
Miért? A cseppek terjesztik a vírust. A helyes légzés-higiéniá betartásával megvédi a környező embereket olyan vírusoktól, mint például a megfázás, az influenza és a COVID-19.
- Maradjon otthon, ha rosszul érzi magát. Láz, köhögés és légzési nehézség esetén telefonon forduljon orvoshoz. Kövesse a helyi egészségügyi hatóság útmutatásait.
Miért? A nemzeti és helyi hatóságok a legfrissebb információkkal rendelkeznek a környéken kialakult helyzetről. Az előzetes telefonálás lehetővé teszi az egészségügyi szolgáltató számára, hogy gyorsan a megfelelő egészségügyi intézménybe irányítsa. Ez egyúttal megvédi Önt, és segít megelőzni a vírusok és más fertőzések elterjedését.
- Tartsa magát naprakészen a legújabb COVID-19 gócpontokról (városok vagy olyan területek, ahol a COVID-19 széles körben elterjedt). Ha lehetséges, kerülje az utazást - különösen, ha idősebb ember vagy, vagy cukorbetegsége, szív- vagy tüdőbetegsége van. Miért? Nagyobb esélye van arra, hogy elkapja a COVID-19-et ezen területeken.

Védelmi intézkedések azon személyek számára, akik a COVID-19 terjedésének olyan területein tartózkodnak vagy nemrégiben jártak (az elmúlt 14 napban)

- Kövesse a fent vázolt útmutatást - Védelmi intézkedések mindenkinek.
- Maradjon otthon, ha rosszul érzi magát, még enyhe tünetekkel is, mint például fejfájás, alacsony fokú láz (37,3 ° C vagy ennél magasabb) és enyhe orrfolyás, amíg meggyógyul. Ha elengedhetetlen, hogy valaki hozzon önnek árucikkeket, vagy, hogy kimenjen, pl. ételt vásárolni, akkor viseljen maszkot, hogy elkerülje mások megfertőzését.
Miért? Ha elkerüljük másokkal való érintkezést és az orvosi létesítmények látogatását, ezek a létesítmények hatékonyabban működhetnek, és megvédik Önt és másoknak a lehetséges COVID-19 és más vírusoktól.
- Ha láz, köhögés és légzési nehézség jelentkezik, azonnal telefonon forduljon orvoshoz, mivel ennek oka lehet légzőszervi fertőzés vagy más súlyos állapot. Telefonáljon előre, és tájékoztassa szolgáltatóját a közelmúltbeli utazásairól vagy az utazókkal való kapcsolattartásról.
Miért? Az előzetes telefonálás lehetővé teszi az egészségügyi szolgáltató számára, hogy gyorsan a megfelelő egészségügyi intézménybe irányítsa. Ez gátolja a COVID-19 és más vírusok esetleges terjedését is.

Mennyire valószínű, hogy elkapom a COVID-19-et?

Az Ön kockázata attól függ, hogy hol tartózkodik - és pontosabban attól, hogy van-e ott COVID-19 járvány.

A legtöbb helyen a legtöbb embernél a COVID-19 elkapásának kockázata továbbra is alacsony. A világon azonban vannak olyan helyek (városok vagy területek), ahol a betegség terjed. Ezekben a területeken élő vagy látogató embereknél a COVID-19 elkapásának kockázata nagyobb. A kormányok és az egészségügyi hatóságok határozott lépéseket tesznek minden alkalommal, amikor a COVID-19 új eseteit azonosítják. Feltétlenül tartsa be az utazásra, a mozgásra vagy a nagy összejövetelekre vonatkozó helyi korlátozásokat. A betegség elleni küzdelemmel való együttműködés csökkenti a COVID-19 elkapásának vagy elterjedésének kockázatát.

A COVID-19 járvány kitörései megfékezhetők és az átvitel megállítható, amint azt Kínában és néhány más országban kimutatták. Sajnos új járványok jelentkezhetnek gyorsan. Fontos, hogy tisztában legyen azzal a helyzettel, ahová tartózkodni vagy menni szándékozik. A WHO naponta frissíti a COVID-19 helyzetét világszerte.

Ezeket a <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/> oldalon találhatja meg.

Aggódnom kellene a COVID-19 miatt?

A COVID -19 fertőzés miatti betegség általában enyhe, különösen gyermekek és fiatal felnőttek esetében. Ennek ellenére súlyos betegséget is okozhat: minden öt ember közül kb. egynek szüksége van kórházi ápolásra. Ezért teljesen normális, ha az emberek attól tartanak, hogy a COVID-19 járvány kitörése érintheti őket és szeretteiket.

Aggályainkat az önmagunk, szeretteink és közösségeink védelmére irányuló cselekvésbe tudjuk fordítani. Ezen tevékenységek közül mindenekelőtti a rendszeres és alapos kézmosás, valamint a helyes légzési higiénia. Másodsorban, tájékozódjon folyamatosan és kövesse a helyi egészségügyi hatóságok tanácsát, ideértve az utazásra, a mozgásra és az összejövetelekre vonatkozó minden korlátozást.

Tudjon meg többet arról hogyan védheti meg magát:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

Kiket veszélyeztet a súlyos betegség kialakulása?

Miközben még tanulmányozzuk, hogy a COVID-2019 hogyan befolyásolja az embereket, úgy tűnik, hogy az idős emberek és a korábban fennálló betegségben (például magas vérnyomás, szívbetegség, tüdőbetegség, rák vagy cukorbetegség) szenvedő személyek veszélyeztetettebbek, mint mások.

Hatékonyak-e az antibiotikumok a COVID-19 megelőzésére vagy kezelésére?

Nem. Az antibiotikumok nem működnek a vírusok ellen, csak baktériumfertőzéseknek működnek. A COVID-19-et vírus okozza, tehát az antibiotikumok nem működnek. Az antibiotikumokat nem szabad használni a COVID-19 megelőzésére vagy kezelésére. Kizárólag az orvos utasításai szerint szabad őket felhasználni baktériumfertőzés kezelésére.

Van olyan gyógyszer vagy terápia, amely megakadályozhatja vagy gyógyíthatja a COVID-19-et?

Noha néhány nyugati, hagyományos vagy otthoni gyógymód kényelmet nyújthat és enyhítheti a COVID-19 tüneteit, nincs bizonyíték arra, hogy a jelenlegi orvoslás megakadályozhatja vagy gyógyíthatja a betegséget. A WHO nem ajánlja az öngyógyítást egyetlen gyógyszerrel sem, beleértve az antibiotikumokat, a COVID-19 megelőzésére vagy gyógyítására. Számos helyen van folyamatban azonban klinikai vizsgálat, amely magában foglalja mind a nyugati, mind a hagyományos gyógyszereket. A WHO továbbra is frissített információkat szolgáltat, amint rendelkezésre állnak a klinikai eredmények.

Van-e oltás, gyógyszer vagy kezelés a COVID-19-hez?

Még nincs. A COVID-2019 megelőzésére vagy kezelésére eddig nincs oltás és nincs specifikus antivirális gyógyszer sem. Azonban az érintetteknek gondoskodniuk kell a tünetek enyhítéséről. A súlyos betegségben szenvedő embereket kórházba kell vinni. A legtöbb beteg az ellátásnak köszönhetően meggyógyul.

A lehetséges oltásokat és néhány speciális gyógyszeres kezelést jelenleg vizsgálják. Ezeket klinikai vizsgálatok révén tesztelik. A WHO összehangolja a COVID-19 megelőzésére és kezelésére szolgáló oltások és gyógyszerek kifejlesztésére irányuló erőfeszítéseket.

A leghatékonyabb módja, hogy megvédjük magunkat és másokat a COVID-19 ellen, ha gyakran tisztítjuk a kezünket, a könyökhajlatba vagy zsebkeendőbe köhögünk, és legalább egy méter távolságunk tartunk fenn azoktól, akik köhögnek vagy tüsszögnek. (Lásd [az új koronavírus elleni alapvető óvintézkedéseket](#)).

A COVID-19 ugyanaz, mint a SARS?

Nem. A vírus, amely a COVID-19-et kiváltja, és a SARS, amely a súlyos akut légzőszervi szindróma járványokat okozta 2003-ban, genetikailag rokonságban vannak, de az általuk okozott betegségek meglehetősen eltérőek.

A SARS halálosabb, de sokkal kevésbé fertőző, mint a COVID-19. 2003 óta a világon nem történt SARS járványkitörés.

Kell maszkot viselnem, hogy megvédjem magam?

Csak akkor viseljen maszkot, ha COVID-19 tünetekkel szenved (főleg köhögés), vagy vigyáz valakire, akinek COVID-19-e lehet. Az eldobható arcmaszk csak egyszer használható fel. Ha nem beteg vagy vigyáz valakire, aki beteg, maszkot pazarolhat. Világszerte hiánycikk a maszk, ezért a WHO arra biztatja az embereket, hogy okosan használják a maszkokat.

A WHO az orvosi maszkok racionális használatát javasolja az értékes források felesleges pazarlásának és a maszkok helytelen használatának elkerülése érdekében (lásd: A maszkok használatával kapcsolatos tanácsok).

A leghatékonyabb módja, hogy megvédje magát és másokat a COVID-19 ellen, ha gyakran tisztítja a kezét, a könyökhajlatba vagy zsebkeendőbe köhög, és legalább egy méter távolságunk tart fenn azoktól, akik köhögnek vagy tüsszögnek.

Hogyan kell felhelyezni, használni, levenni és megsemmisíteni egy maszkot?

1. Ne felejtse el, hogy a maszkot csak egészségügyi dolgozók, ápolók és olyan személyek használhatják, akiknek légzési tüneteik vannak, például láz és köhögés.
2. Mielőtt megérinti a maszkot, tisztítsa meg a kezét alkoholos alapú kézmosással vagy szappannal és vízzel.

3. Vegye elő a maszkot, és ellenőrizze, nincs-e rajta szakadás vagy lyukak.
4. Keresse meg, melyik a felső oldalát (ahol a fémcsík/szalag van).
5. Ügyeljen arra, hogy a maszk megfelelő oldala (színes oldal) kifelé nézzon.
6. Helyezze a maszkot az arcára. Nyomja az orrára a maszk fémcsíkját vagy merev szélét, hogy az orrának megfelelő formát vegyen fel.
7. Húzza le a maszk alját, hogy lefedje a száját és az állát.
8. Használat után vegye le a maszkot; távolítsa el a rugalmas hurkokat a fülek mögül, miközben tartsa el a maszkot az arcától és a ruháitól, elkerülve, hogy megérintse a maszk potenciálisan szennyezett felületeit.
9. Használat után azonnal dobja el a maszkot egy zárt tartályba.
10. A maszk megérintése vagy levetése után azonnal használjon alkoholos alapú kézi fertőtlenítést vagy mosson kezet szappannal és vízzel.

Mennyi a COVID-19 inkubációs periódusa?

Az „inkubációs periódus” azt az időtartamot jelenti, amely a vírus elkapás és a betegség tüneteinek megjelenése között van. A COVID-19 inkubációs periódusa legtöbb becslés szerint 1-14 nap, általában öt nap körül. Ezeket a becsléseket frissítjük, amint több adat válik elérhetővé.

Megfertőződhetnek-e az emberek állati eredetű COVID-19-sel?

A koronavírusok az állatokban gyakori víruscsalád. Időnként az emberek is megfertőződnek ezekkel a vírusokkal, amelyek tovább terjedhetnek más emberekre. Például a SARS- CoV-t macskákkal társították, míg a MERS- CoV-t tevék közvetítik. A COVID-19 lehetséges állati forrásait még nem erősítették meg.

Védje magát, például amikor élő állati piacokat látogat meg, kerülje az állatokkal való közvetlen érintkezést és az állatokkal érintkező felületeket. Mindig gondoskodjon a helyes ételkészítési-biztonsági gyakorlatokról. A nyers húst, tejet vagy állati szerveket körültekintően kezelje, hogy elkerülje az ételek szennyeződését, valamint a nyers vagy nem főtt állati termékek fogyasztását.

Elkaphatom a COVID-19-et a házi kedvencemtől?

Noha Hongkongban egy alkalommal egy kutya megfertőződött, eddig nem volt bizonyíték arra, hogy egy kutya, macska vagy bármely kedvtelésből tartott állat továbbítaná a COVID-19-et. A COVID-19 elsősorban olyan cseppekkel terjed, amelyek akkor keletkeznek, amikor egy fertőzött személy köhög, tüsszent, vagy beszél. Saját maga védelme érdekében gyakran és alaposan mosson kezet.

A WHO továbbra is figyelemmel kíséri a legújabb kutatásokat ezen és más COVID-19 témákban, és frissíti, amint új eredmények rendelkezésre állnak.

Mennyi ideig él a vírus a felületeken?

Nem biztos, hogy mennyi ideig marad fenn a COVID-19-et okozó vírus különféle felületeken, de úgy tűnik, hogy úgy viselkedik, mint más koronavírusok. A tanulmányok arra utalnak, hogy a koronavírusok (ideértve a COVID-19 vírusra vonatkozó előzetes információkat is) néhány órán át vagy akár több napig is fennmaradhatnak különféle felületeken. Ez eltérő körülmények között változhat (pl. a felület típusa, a hőmérséklet vagy a környezet páratartalma).

Ha úgy gondolja, hogy egy felület fertőzött, tisztítsa meg egyszerű fertőtlenítőszerrel, hogy elpusztítsa a vírust, és megvédje magát és másokat. Tisztítsa meg a kezét alkohol alapú géllal vagy mossa le szappannal és vízzel. Ne érintse meg a szemét, a száját vagy az orrát.

Biztonságos-e a csomagot kapni olyan helyről, ahonnan COVID-19-et jelentettek?

Igen. Alacsony annak a valószínűsége, hogy egy személy kereskedelmi áruktól megfertőződik, és a vírus elkapásának kockázata is alacsony egy olyan csomagtól, amelyet sokat mozgattak, és változó körülményeknek és hőmérsékleteknek volt kitéve.

Van valami, amit nem kellene tennem?

A következő intézkedések **NEM** hatékonyak a COVID-2019 ellen, és ártalmasak lehetnek:

- Dohányzás
- Maszk többszöri viselése
- Antibiotikumok szedése (lásd a 10. kérdést: " *Van-e olyan terápiás gyógyszer, amely megelőzi vagy gyógyítja a COVID-19-et?* ")

Minden esetben, ha lázas, köhögési és légzési nehézségei vannak, keressen korán telefonon orvosi segítséget, hogy csökkentse a súlyosabb fertőzés kialakulásának kockázatát, és mindenképpen ossza meg legfrissebb utazási előzményeit az egészségügyi szolgáltatóval.

Ismert a COVID-19-et okozó koronavírus forrása?

Jelenleg a SARS-CoV-2, a COVID-19-et kiváltó koronavírus (CoV) forrása ismeretlen. Az összes rendelkezésre álló adat arra utal, hogy a SARS-CoV-2 természetes állati eredetű, és nem készített vírus. A SARS-CoV-2 vírus valószínűleg a denevérek ökológiai tározójával

rendelkezik. A SARS-CoV-2 a genetikailag rokon vírusok csoportjába tartozik, amely magában foglalja a SARS- CoV-t és számos más denevérpopulációból izolált CoV-t is. A MERS- CoV is ebbe a csoportba tartozik, de kevésbé szorosan kapcsolódik ide.

Hogyan történt az első emberi SARS-CoV-2 fertőzés?

A COVID-19 első emberi eseteit 2019. decemberében fedezték fel Kínában, Wuhan városában. Nem lehet pontosan meghatározni, hogy a kínai emberek kezdetben hogyan fertőződtek meg a SARS-CoV-2-vel.

A SARS- CoV az a vírus, amely 2003-ban a SARS járványt okozta, az állatokról (macskák, tenyésztett vadállatok) az emberekre ugrott, majd az emberek között terjedt. Hasonló módon azt gondolják, hogy a SARS-CoV-2 átugrotta a fajgátat, és megfertőzte az embereket, de valószínűbb, hogy egy közbenső gazdaszervezet révén (ez lehet egy másik állatfaj, amellyel az emberek többet találkoznak - például háziállat, vadállat vagy háziasított vadállat, amelyet eddig nem azonosítottak).

Amíg a vírus forrását nem azonosítják és ellenőrzik, fennáll annak a veszélye, hogy a vírus újból bekerül az emberi populációba, és fennáll az olyan új járványkitörések veszélye, mint amelyeket jelenleg tapasztalunk.

A COVID-19 levegőben van?

A vírus, amely a COVID-19-et okozza, elsősorban azokban a cseppecskéken terjed, amit egy fertőzött személy kiköhög, kitüsszent vagy kilélegzik. **Ezek a cseppek túl nehezek ahhoz, hogy a levegőben lebegjenek. Gyorsan leszállnak a padlóra vagy felületekre.**

Megfertőződhet a vírus belégzésével, ha a COVID-19-es személytől egy méteren belül van, vagy egy szennyezett felületet érint meg, majd a kézmosás előtt megérinti a szemét, az orrát vagy a száját.

Információs linkek

[A COVID-19 honlapja](#)

[WHO utazási tanácsok](#)